

Remissvar om utredningen Lokal och regional klimatomställning

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen uttrycker stöd för strategisk inriktning, ökad samordning och långsiktighet på lokal och regional nivå.

Kemikalieinspektionen lämnar synpunkter kring

- Behov att inkludera kemikalieaspekter vid utredningar, analyser och åtgärdsförslag på klimatområdet samt att synergier mellan miljömål bör eftersträvas, exempelvis kopplat till offentlig upphandling och ökad resursåtervinning
- Behov av metodutveckling och ökad tydlighet och transparens kring livscykelanalyser

Synpunkter

Kemikalieinspektionen stödjer behovet av strategisk inriktning, ökad samordning och långsiktighet för att säkerställa att lokalt och regionalt arbete i så hög utsträckning som möjligt bidrar till att klimatmålen uppnås.

Kemikalieinspektionen vill också betona vikten av en bred analys som inte begränsas enbart till klimataspekter utan även tar fasta på hur förutsättningarna för att nå andra centrala miljömål påverkas. Det är viktigt att ta fram ett underlag som gör det möjligt att sträva mot och prioritera åtgärder och styrmedel, vilka så långt som möjligt skapar synergier med dessa mål, det vill säga bidrar till att främja miljö och hållbar utveckling på flera områden samtidigt. Det bör också säkerställas att förutsättningarna för att uppnå andra centrala miljömål inte påtagligt försämras av de åtgärder och styrmedel som föreslås och genomförs.

I beskrivningen av de förslag som lyfts i rapporten nämns synergier, målkonflikter och målövergripande aspekter, vilket bland annat inkluderar påverkan på andra miljö kvalitetsmål. Påverkan beskrivs dock mycket kortfattat och utan någon egentlig förklaring av vad den består i. Analysen bör utökas och beakta alla relevanta aspekter så att de satsningar som görs faktiskt kan bli långsiktigt hållbara. Kemikalieområdet, inklusive tillverkning och användning av kemikalier, bör finnas med i strategisk planering och analys gällande en omställning i hållbar riktning.

Kemikalieinspektionen ser positivt på samordnande och stödjande funktioner för det lokala och regionala klimatarbetet. Kommuner och länsstyrelser har goda förutsättningar att främja ett horisontellt perspektiv då deras uppdrag i hög grad är målövergripande. Målövergripande perspektiv bör ingå i eventuella uppdrag och instruktioner för att inrätta de föreslagna samordnings- och stödfunktionerna. Det målövergripande perspektivet bör även gälla för analyser, konsekvensbeskrivningar och statistik som tas fram samt för arbete med utbildning och kompetensutveckling.

Förslag 6 och 8

Kemikalieinspektionen anser att eventuella åtgärder bör utformas för att så långt som möjligt bidra till synergieffekter med andra miljö kvalitetsmål, inklusive miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö, och inte bara för att undvika målkonflikter. Ett sådant exempel är offentlig upphandling som är ett verktyg som även bör användas aktivt för att främja synergier med Giftfri miljö. Ett annat exempel är ökad materialåtervinning, där hänsyn bör tas till produkternas kemikalieinnehåll för att undvika recirkulering, anrikning eller användning av material som innehåller farliga ämnen för olämpliga ändamål. Här finns en stor potential för synergier, då rätt utformade åtgärder inom detta område samtidigt kan gynna uppfyllelsen av såväl klimatmål som Giftfri miljö.

Vad gäller livscykelanalyser är dagens metoder bristfälliga när det gäller bland annat att hantera kemikalier och deras påverkan på människors hälsa och miljön. Metoderna behöver därför vidareutvecklas för att belysa sådana aspekter på ett adekvat sätt. Det behöver också finnas en tydlighet och transparens i hur olika miljö- och hållbarhetsaspekter vägs samman i analyserna, vilket inte är fallet idag.

I detta ärende har generaldirektör Per Ängquist beslutat. Emma Westerholm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Urban Boije af Gennäs deltagit.

Per Ängquist

Emma Westerholm

Beslutet är på grund av rådande situation med coronaviruset inte signerat.